

Plantaardig

ZOMER 2017

- Vissen
- Vogels
- Bomen
- Libellen
- Snoeien
- Notulen
- Vlinders
- Nestkastjes
- Natuurlijk tuinieren
- Internationaal bezoek
- En nog veel meer.....

Retouradres:
Volkstuindersvereniging "Mariahoeve"
Postbus 91411 2509 EA Den Haag

Plantaardig

Zomer 2017 33ste jaargang nr. 2

"Plantaardig" is het verenigingsorgaan van

Volkstuindersvereniging "Mariahoeve"

Opgericht 22 mei 1984

Postadres: Postbus 91411 2509 EA Den Haag

Bezoekadres: Isabellaland 2320 A 2591 CZ Den Haag

KvK: V40411313

Rekeningnummer: NL05INGB0005004839

t.n.v. vtv Mariahoeve

Website: www.vtvmariahoeve.nl

E-mail: info@vtvmariahoeve.nl

Aangesloten bij:

Haagse Bond van Amateurs-tuindersverenigingen (HB)

Landelijke organisatie van amateurs-tuindersverenigingen (AVVN)

Redactie:

Bert Blom (E-mail: redactie@vtvmariahoeve.nl)

Reproductie:

Aegon

Openingstijden complex:

april t/m september van 09.00 tot 20.00 uur

oktober t/m maart van 11.00 tot 16.00 uur

Spreekuur bestuur:

April t/m september iedere 1^e en 3^e zaterdag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur

Oktober t/m maart iedere 1^e zaterdag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur

In dit nummer:

	Pagina
Onze vrijwilligersorganisatie	3
Bij de voorpagina	4
Ei-genaardigheden	5
Protest!	6
Niet alleen wij hadden het druk	7
De vispassage	8
Goed gezien	9
Hoe was 2016 voor vlinders en libellen	10
Verslag Algemene vergadering	11
Vismigratie door eeuwenoude Landscheiding	16
Europese week van de lokale democratie	17
Optimale gezondheid	18
Snoeien in het broedseizoen	20
Aanbieden tuinafval	22
Advieslijst Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren	23
Internationaal gezelschap bezocht ons tuincomplex	26
Satelliet toont waar bossen kwetsbaar zijn	28
Vinger aan de pols van poelen	28
Boompaal met een kleurtje	29
Roodborstje zingt toontje lager in de stad	30
De kruiwagens	32
Zoek de verschillen	33
Ons Tuinpaviljoen	34
Zelf een nestkastje maken	35
Van slibafval tot groen gas	36
Kort nieuws	37
Werkbeurten rooster	40
Inleveren kopij voor Plantaardig	41
Donateur worden?	41
Adverteerders en sponsoren	42

Onze vrijwilligersorganisatie

Bestuur (bereikbaar via info@vtvmariahoeve.nl)

1e voorzitter - lid dagelijks bestuur	Udo Teunis
2e voorzitter	Vacant
1e Penningmeester - lid dagelijks bestuur	Vacant
2e Penningmeester	Sigmar van der Vlis
Secretaris	Ineke van der Vlis
Bestuurslid	Vacant
Bestuurslid	Rob van der Vlis

Commissie van onderzoek

Bram Franken - An Stoks - Ben Sigar

Verenigingsblad "Plantaardig"

Bert Blom

(redactie@vtvmariahoeve.nl)

Website

Bart Fennema - Bert Blom

(website@vtvmariahoeve.nl)

Tuincontrole commissie

André de Prez - Bram Franken - Jacques Vork

Tuintaxatie commissie

Bram Franken - Hely Split

Bouwcontrole commissie

Richard Hilgeman - Rob van der Vlis

Bouwtaxatie commissie

Richard Hilgeman - Rob van der Vlis

Begeleiding werkbeurten

Udo Teunis - Rob van der Vlis - Pascal Schuit -

Rajesh Ramcharan

Natuurlijk Tuinieren

Ed Split (coördinator) - Hely Split - Sient Vingerling - Periklis Skourlis - Doreen Saunders - Jean Otterspoor - Piet van Steijn - Bert Blom - Kor Krul - Zenzi Burgy - Frances Hartmann - Bram Franken - Lucie Huijbregts - Rob van der Vlis - Madelein Vreeken - Sylvia van der Vlis - Janet Ewolds - en tijdens de schoolvakanties Caitlyn en Aiden -

Tuinwinkel

Ronald van der Ende - Dicky Korving

Speciale dank aan:

Postuum Erelid

Mevrouw F.G. Staal

Ereleden

De heer J.J. Feijen - De heer S.J.A. Vluggen

Leden van Verdienste

Mevrouw H. M. Osnabrug , Mevrouw H. van der Ende, Mevrouw J.G.E. van Roermund,

De heer A. Osnabrug † - De heer H. Gordeau

Bij de voorpagina

"Wij zijn jullie zeer erkentelijk voor het werk dat jullie hebben verricht om de situatie in jullie deel van de Schenkstrook onder de aandacht te brengen".

Zo begon de mail die wij ontvingen Ton van der Spiegel, visbioloog en voorzitter van de 's Gravenhaagse Hengelsportvereniging (GHV).

Deze mail ontvingen wij als antwoord op onze vraag of Ton foto's beschikbaar had van de binnenkant van de bijzondere vispassage in de Schenk achter het Aegon gebouw. Hierover schreven wij in het vorige nummer.

Elders in dit nummer is de gevraagde foto te zien. Maar..... Ton had nòg een geweldige foto voor ons: een onderwateropname nabij de stuw waar te zien is dat het er wemelt van de visjes!

Deze onderwateropname is zo spectaculair dat we vonden dat het de voorpagina van dit zomernummer moest sieren!

Ton, bedankt!

De redactie

Ei-genaardigheden

Stel je eens voor: een koolmees legt zo'n 8 eieren in haar nest. Dat kan zelfs oplopen tot 12. Zie je het voor je? Zoveel eieren in één koolmees? Zou ze niet ontploffen?

Als de koolmees alle eieren tegelijk zou leggen, zou ze inderdaad ontploffen. Die 8 eieren (of 10, of 12) zijn bij elkaar net zo groot als de koolmees zelf. Hoe lossen vogels dat op? Net zoals auto's gemaakt worden. Een lange lopende band waarbij steeds een stukje aan het geraamte wordt toegevoegd.

In de eierstokken van vogelvrouwen liggen een heleboel eieren opgeslagen. Alleen, die zijn dan nog minuscule klein. De eieren die gelegd gaan worden in het nest, worden in de eileider stukje bij beetje ontwikkeld. Het meest ontwikkelde ei wordt als eerste gelegd, waarna de

wachtende eieren een stuk opschuiven, richting uitgang. De eieren zitten in de vogel zonder schaal eromheen. Die wordt pas als laatste gemaakt, zodat niet alle eieren stuk gaan als de vogel ergens tegenaan vliegt... En natuurlijk zou het ook niet passen!

Als eerste wordt in het vlies de dooier gevormd, met daarin vetten en andere voedingsstoffen. Iets later wordt het eiwit gemaakt: dit bevat de voorraad 'drinkwater' voor het kuiken-in-wording.

Het ei wordt nu al flink groter en is aardig op weg naar het nest. Dan komt misschien wel het belangrijkste deel: de eischaal. Dit is een kalkpantser om het kuiken te beschermen. Vogels die te weinig kalk krijgen, leggen zogenaamde 'windeieren', eieren zonder schaal erom. Deze kuikens redden het niet. De schaal is dus erg belangrijk. Zodra de schaal af is, wordt het ei gelegd.

Blijft de vraag wáárom vogels eieren leggen. Is het niet handiger om, net zoals bij zoogdieren, het jong zolang mogelijk in het lichaam te houden? Nee, voor vogels zijn eieren de meest veilige manier om voor nageslacht te zorgen. Vogels zijn in verhouding tot andere dieren een heel stuk lichter, omdat ze moeten vliegen. Door het extra gewicht dat de jonge vogels met zich mee zouden brengen, zou de moeder maar moeilijk kunnen opstijgen. Het risico om gegrepen te worden is dan groot. Een ei is dus wel zo veilig. Ook voor moeders.

Tekst: Marieke Dijkman, [Vogelbescherming Nederland](#)

Protest!

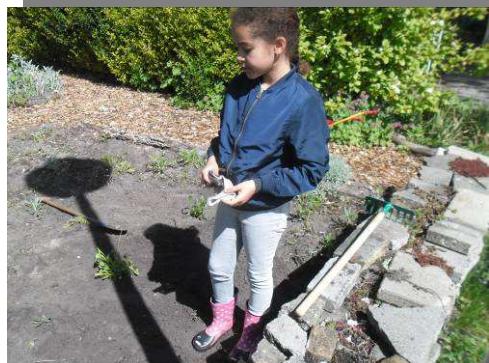
"Wij werken ook in het team van Natuurlijk Tuinieren, maar onze namen staan niet in het overzicht!"

Caitlyn en Aiden hebben helemaal gelijk! Niet alleen op de tuin van opa Kor en oma Finn helpen zij geweldig, maar ook op de dinsdagochtenden als het team van Natuurlijk Tuinieren in actie komt zijn het broertje en zusje van de partij. Maar natuurlijk alleen als ze vrij zijn van school.

Inmiddels staan de namen van Caitlyn en Aiden helemaal terecht op onze website onder 'organisatie' en ook vanaf nu ook in Plantaardig.

Meneer Aiden druk aan het Natuurlijk Tuinieren en even aandachtig kijken hoe het is geworden.

En hier mevrouw Caitlyn aan het werk. En zo te zien is ook Caitlyn tevreden over het resultaat.

En zo staan Caitlyn en Aiden voortaan altijd op de website en in Plantaardig:

Natuurlijk Tuinieren

Ed Split (coördinator) - Hely Split - Sient Vingerling - Periklis Skourlis - Doreen Saunders - Jean Otterspoor - Piet van Steijn - Bert Blom - Kor Krul - Zenzi Burgy - Frances Hartmann - Bram Franken - Lucie Huijbregts - Rob van der Vlis - Madelein Vreeken - Sylvia van der Vlis - Janet Ewolds - en tijdens de schoolvakanties Caitlyn en Aiden -

Niet alleen wij hadden het druk

We zijn allemaal druk bezig geweest op de tuin om ons voor te bereiden op de zomer. Maar we waren niet de enige die het druk hadden op de tuin.

Pimpelmeesje druk bezig met het verzamelen van kattenhaar (jawel kattenhaar, speciaal verzameld door Hely) voor het maken van een heerlijk warm en zacht nestje.

(Foto: Hely Split)

De vispassage

*Het vervolg van pagina 4 en wat we schreven
in Plantaardig Lente 2017*

[Uit Plantaardig Lente 2017:](#)

Unieke constructie

*"De moeite waard om er even naar toe te lopen:
Volg de watergang De Schenk en achter de woningen aan
Margarethaland zie je een stuw. En deze stuw is
waarschijnlijk uniek in Nederland. En waarom? Naast deze
stuw is door het Waterschap een prachtige constructie
gemaakt. Als je boven op de roosters naar binnen kijkt zie
je diverse compartimenten. Hier kunnen vissen stroom
opwaarts zwemmen en in ieder compartiment even "op adem
komen" en vervolgens steeds weer naar een hoger gelegen
compartiment zwemmen.*

*Er zijn duidelijkere foto's van de binnenzijde beschikbaar,
maar we moeten nog even wachten op toestemming om deze
te mogen plaatsen in Plantaardig.
Hopelijk in de volgende uitgave".*

En hieronder, met dank aan Ton van der Spiegel, de beloofde foto:

Ton van der Spiegel voegde voor ons aan de foto nog het volgende toe:

"Momenteel werken we mee aan het fuikonderzoek bij de vispassage. Op maandag en woensdag controleren wij de fuik en op vrijdag bureau Arcadis. Behalve enkele kleine zeeltjes en baarsjes is nog niet veel gepasseerd maar dat kan zomaar veranderen als de watertemperaturen stijgen".

-0-

Goed gezien

Het meedoen aan de Nationale Tuinvogeltelling kan voor onverwachte verrassingen zorgen.

Heeft u ook meegedaan aan de Nationale Tuinvogeltelling 2017?

Ik wel en het is altijd frappant om dan te zien welke vogels op die dag te spotten zijn. Op dagen dat er geen tuinvogeltelling wordt gehouden kun je makkelijk een heel lijstje vol schrijven, maar als de daadwerkelijke telling er is, is er vaak weinig te spotten. Ik had zoals gebruikelijk, de aantallen doorgegeven op de site van de Vogelbescherming Nederland en daarmee was voor mij de kous af.

Enkele weken later werd er door een medewerker van TNT-post aangebeld, omdat er een pakje in ontvangst genomen moest worden. Het bleek te gaan om een pakje van de Vogelbescherming Nederland.

Ik had niets besteld, maar het was wel aan mij gericht. Openmaken dus; wat bleek, ik was de

winnaar geworden van de hoofdprijs van de Nationale Tuinvogeltelling 2017 en ik kreeg als cadeau een zeer professionele verrekijker.

Volgend jaar doe ik weer mee, u ook?

Ed Split (tuin 64)

Hoe was 2016 voor vlinders en libellen?

2016 was geen goed vlinderjaar

Voor de libellen daarentegen was het een gemiddeld jaar, vergelijkbaar met de voorgaande jaren. Dit blijkt uit het jaarverslag over 2016 dat nu beschikbaar is.

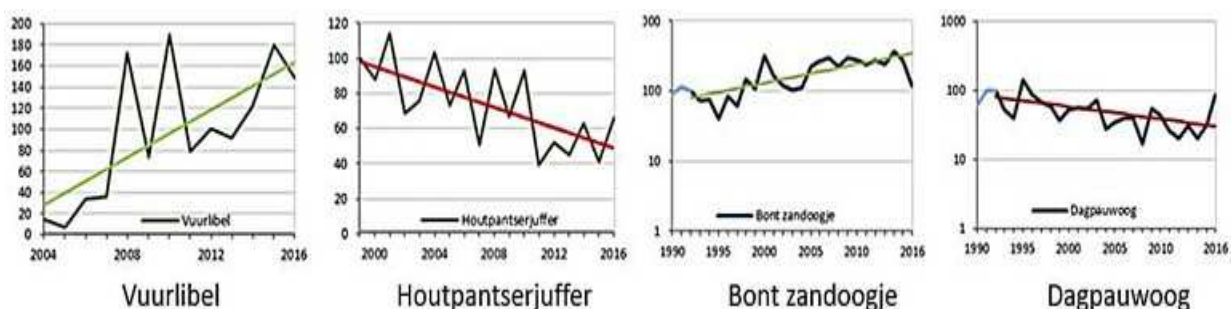
Voor de libellen was 2016 een gemiddeld jaar. Een van de meest succesvolle libellen is de vuurlibel, die aan een enorme opmars bezig is. Deze zuidelijke soort profiteert van klimaatverandering en de sterke verbetering van de waterkwaliteit in de laatste 25 jaar. Een algemene juffer die zowel in natuurlijk als in stedelijk gebied voorkomt is de houtpantserjuffer. De trend van deze prachtig groen metallic gekleurde juffer is negatief. Een oorzaak voor deze achteruitgang is nog niet duidelijk.

Voor de vlinders was 2016 over het algemeen geen goed jaar. Een goed of slecht vlinderjaar is vrijwel altijd bepaald door het weer, maar dan vaak meerdere elementen daaruit in diverse perioden. Voor 2016 was het vrij koude en wisselvallige voorjaar en de koude periode in juni waarschijnlijk de belangrijkste oorzaak voor het matige vlinderjaar.

Net als bij de libellen zie je ook bij de vlinders winnaars en verliezers. Het bont zandoogje is vanaf 1990 sterk toegenomen en de langjarige trend is dus zeer positief, maar 2016 was voor deze soort juist weer een minder jaar. Bij de dagpauwoog is dat net andersom. De langjarige trend is negatief, maar juist in 2016 waren er erg veel aanwezig.

Zoals bij alle insecten is jaar op jaar fluctuatie heel normaal en vaak moeilijk te verklaren. Was het het weer tijdens de vliegtijd waardoor weinig of juist veel eitjes zijn afgezet, was het de herfst die te koud, warm, nat of droog was. Maar ook een koude of juist warme wintermaand, of een goede of slechte week in het voorjaar kan invloed hebben. En dan zijn er nog de natuurlijke vijanden zoals sluipwespen die grote invloed kunnen hebben op jaar tot jaar fluctuaties. Vaak blijft het bij de constatering zonder verklaring. Toevallig is die verklaring er wel voor de [dagpauwoog, want die had in 2016 een extra generatie](#) die door de warme septembermaand enorm goed heeft gevlogen.

Trends uit het jaarverslag 2016 (Bron: Landelijke Meetnet Vlinders & Libellen)

Tellingen

Wekelijks worden door vrijwillige veldmedewerkers vlinders en libellen geteld op vaste routes en onder standaard omstandigheden. Voor de dagvlinders gebeurt dit al vanaf 1990 en voor libellen vanaf 1997. Via dit Meetnet houden we de vinger aan de pols van vlinders en libellen en kunnen we adequaat reageren als dat nodig is.

Hoe kunt u de Vlinderstichting steunen?

1. [Word donateur](#)
2. [Steun met een gift via geef.nl](#)
of maak een bijdrage over op IBAN NL70INGB0005134425
3. [Schenken met belastingvoordeel](#)
4. [Adopteer een vlinder](#)
5. [Neem De Vlinderstichting op in uw testament](#)

Of kom in actie!

1. [Start een actie voor De Vlinderstichting op geef.nl](#)
2. [Geef door welke vlinders u ziet](#)
3. [Richt uw tuin vlindervriendelijk in](#)

Ga naar
www.vlinderstichting.nl

Om harde uitspraken te kunnen doen over voor- en achteruitgang moet je op een gestandaardiseerde manier tellen onder vergelijkbare omstandigheden. Daarom zijn de eisen die aan de tellingen van het Landelijk Meetnet worden gesteld vrij streng. Het CBS verwerkt de gegevens en ziet er op toe dat de methode verantwoord is. Het gaat om een vastomlijnde route die jaar in jaar uit op dezelfde wijze wordt geteld. De tellingen vinden alleen plaats als het goed weer is, want met flinke bewolking en lage temperaturen en zeker met regen zijn de vlinders en libellen er wel, maar zijn ze weg gekropen en dan zie je ze natuurlijk niet. De vlindertellingen zijn vorige week weer gestart en begin mei zullen de libellentellingen beginnen.

Het Landelijk Meetnet Vlinders is een samenwerkingsproject van De Vlinderstichting en het CBS, in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring, in opdracht van het ministerie van EZ.

In het [jaarverslag over 2016](#) kun je zien hoe het met de vlinders en libellen gaat in Nederland.

Met dank aan de geweldige Vlinderstichting

-0-

Verslag Algemene Vergadering

Op de volgende pagina's treft u het verslag aan van de Algemene vergadering d.d. 22 april 2017

VERSLAG van de Algemene Vergadering van 22 april 2017

Aanwezig:	Afwezig met bericht:	Afwezig zonder bericht:	
Tuin 04	Tuin 01	Tuin 02	Tuin 43
Tuin 06	Tuin 03	Tuin 07	Tuin 45
Tuin 08	Tuin 05	Tuin 13	Tuin 52
Tuin 11	Tuin 09	Tuin 14	Tuin 53
Tuin 16	Tuin 10	Tuin 15	Tuin 58
Tuin 18	Tuin 12	Tuin 17	Tuin 59
Tuin 19	Tuin 23	Tuin 20	Tuin 60
Tuin 34	Tuin 24	Tuin 21	Tuin 63
Tuin 41	Tuin 25 + machtiging	Tuin 22	Tuin 66
Tuin 42	Tuin 31	Tuin 26	Tuin 68
Tuin 46	Tuin 39 + machtiging	Tuin 27	Tuin 70
Tuin 50	Tuin 44	Tuin 28	Tuin 75
Tuin 54	Tuin 47	Tuin 29	Tuin 76
Tuin 56	Tuin 51 + machtiging	Tuin 30	Tuin 78
Tuin 57	Tuin 55	Tuin 32	Tuin 79
Tuin 61	Tuin 65	Tuin 33	Tuin 81
Tuin 62	Tuin 67	Tuin 35	Tuin 82
Tuin 64	Tuin 72	Tuin 36	Kand-Lid (CT)
Tuin 69	Tuin 73 + machtiging	Tuin 37	Kand-Lid (SS)
Tuin 71	Tuin 77 + machtiging	Tuin 38	Kand-Lid (AK)
Tuin 74	Tuin 80 + machtiging	Tuin 40	
CvO (BS)			

1. Opening
2. Vaststellen stemgerechtigden
3. Mededelingen en ingekomen stukken
4. Goedkeuring verslag Algemene Vergadering d.d. 22 oktober 2016 (zie Plantaardig Winter 2016) en verslag Algemene Vergadering d.d. 18 maart 2017
5. Verslag bestuur 2016
6. Jaarstukken penningmeester 2016
7. Verslag Commissie van Onderzoek 2016
8. Decharge bestuur
9. Benoeming Commissie van Onderzoek
10. Jaarverslagen Commissies
 - Bouw -en Taxatie Commissie
 - Tuin Taxatie Commissie
 - Groep Bardiens
 - Groep Natuurlijk Tuinieren
11. Vaststelling Herzien Huishoudelijk Reglement
12. Rondvraag en sluiting

1. OPENING

De voorzitter (tuin 74) opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom en uit zijn teleurstelling dat er zo weinig leden de moeite hebben genomen om deze vergadering bij te wonen.

April 2017

1

VERSLAG van de Algemene Vergadering van 22 april 2017

2. VASTSTELLEN STEMGERECHTIGDEN

De secretaris laat weten dat er 21 stemgerechtigde leden aanwezig zijn, tevens zijn er zes machtigingen afgegeven.

3. MEDEDELINGEN EN INGEKOMEN STUKKEN

- 3.1 De voorzitter (tuin 74) memoreert de tuincontroles op zaterdag 29 april, 6 mei en 13 mei a.s.
3.2 Op dit moment is tuin 72 bezig met de inrichting van de website en in het bijzonder met een besloten gedeelte, alleen voor de leden van de VTVM. Hierop kunnen dan in de toekomst onder andere het werkbeurtenrooster, verslagen van de ledenvergaderingen etc. worden gepubliceerd.
3.3 Tuin 64 vraagt de voorzitter of er nog wordt stilgestaan bij het overlijden van mevrouw Oele. De voorzitter geeft aan dat hij dit doet bij punt 5 van de agenda.

4. GOEDKEURING VERSLAG ALGEMENE VERGADERING VAN 22-10-2016 EN 18-3-2017

Bij het verslag van 22-10-2016:

De partner van tuin 64 geeft aan dat zij als lid van de Tuin Taxatie Commissie aftredend is, maar beschikbaar is voor een volgende termijn. Naar aanleiding hiervan wordt opgemerkt dat ook voor deze commissie een rooster van aftreden dient te worden bijgehouden. Besloten wordt de roosters van aftreden van alle commissies in de najaarsvergadering te behandelen.

Tuin 50 komt terug op de begroting 2017 en zegt dat de VTVM contributie met 100% is gestegen. De voorzitter geeft aan dat de contributie is gebaseerd op de begroting die op 22 oktober 2016 uitgebreid is besproken. Uitgangspunt is nu dat de werkelijke kosten in beeld worden gebracht, waarbij de huur 1/80ste deel van het huurbedrag aan de HB is; dat staat straks ook in het nieuwe HR. Door deze herschikking van de nota is ook een verlaging van de huur gerealiseerd, waardoor de totale nota ongeveer hetzelfde blijft. De totale kosten zijn volgens begroting met € 12,00 per jaar verhoogd.

Tuin 64 zegt dat de contributie in 2016 van € 55,00 naar € 124,00 is gegaan. De voorzitter verwijst naar het eerdere antwoord aan tuin 50 en dat tuin 64 op de hoogte van de reden de deze herschikking.

Hierna wordt het verslag onder dankzegging aan de notulist goedgekeurd.

Bij het verslag van 18-03-2016:

Tuin 64 geeft aan dat op pagina 2, regel 6 van boven "8" moet zijn "6".

Op pagina 4 bij artikel 11 moet "tuin 69" zijn "tuin 64".

In de rondvraag "tuin 69" moet zijn "tuin 64".

Na deze correctie wordt het verslag goedgekeurd onder dankzegging aan de notulist.

5. VERSLAG BESTUUR 2016

De voorzitter geeft aan dat het aan iedereen is verzonden. Hij zegt dat het bestuur met vier leden erg klein is bezet, echter door de professionele instelling en goede samenwerking de noodzakelijke zaken goed worden uitgevoerd. Desondanks is er nog steeds behoefte aan aanvulling van het bestuur.

De voorzitter deelt mede dat Adriana Oele op 22 december 2016 is overleden en dat het bestuur haar partner persoonlijk namens de vereniging heeft gecondoleerd. Door het besloten karakter van de uitvaart was het niet mogelijk deze bij te wonen.

6. JAARSTUKKEN PENNINGMEESTER 2017

De 2de penningmeester geeft een uitgebreide uitleg over de ontvangsten en uitgeven. Daarna geeft hij een toelichting op de balans. Hij geeft aan dat we een gezonde vereniging zijn met voldoende voorzieningen.

VERSLAG van de Algemene Vergadering van 22 april 2017

Tuin 6 vraagt welke stappen worden genomen bij niet betaling van de contributie. De penningmeester geeft de volgende stappen aan:

1. Herinnering
2. Aanmaning met boete
3. Uit handen geven aan een incasso bureau

Verder zijn er geen vragen.

7. VERSLAG COMMISSIE VAN ONDERZOEK 2016

BS geeft nog een korte toelichting op de aan iedereen verzonden verklaring.

8. DECHARGE BESTUUR

BS vraagt de leden op basis van het onderzoek van de Commissie het bestuur decharge te verlenen voor de financiële administratie en het gevoerde beleid in 2016.

Met applaus wordt het bestuur decharge verleend.

Tuin 57 vraagt zich af hoe het bestuur zich gaat opstellen ten aanzien van de bevoegdheden die het bestuur er volgens het nieuwe reglement bij krijgt. Hij zal dit nauwlettend volgen.

De voorzitter antwoordt dat de bevoegdheden die het bestuur heeft niet veel afwijken van het vorige reglement. Daar waar het nieuwe reglement onderlinge afspraken en afspraken met het bestuur mogelijk maken, zullen deze goed vastgelegd moeten worden. Het bestuur zal snel overleggen hoe dit moet worden aangepakt.

9. BENOEMING COMMISSIE VAN ONDERZOEK

De voorzitter vraagt de aanwezige leden van de commissie of zij bereid zijn dit lidmaatschap voor 2017 voort te zetten. Deze zijn hiertoe bereid en dit wordt door de vergadering met applaus bekrachtigd. Het derde lid van de commissie (tuin 3) is door ziekte helaas niet aanwezig.

10. JAARVERSLAGEN COMMISSIES

Ieder heeft de jaarverslagen ontvangen, met uitzondering van het verslag van de Groep Natuurlijk Tuinieren.

De voorzitter geeft aan dat op basis van het nieuwe reglement een nieuw controle formulier is opgesteld ten behoeve van de Tuin Controle Commissie.

Tuin 57 vraagt of hij dit formulier kan krijgen. De voorzitter is hier geen voorstander van, omdat het dan het karakter krijgt van een toetsingformulier in plaats van dat men de tuin onderhoudt met het reglement als leidraad. Het formulier is niet meer dan een hulpmiddel voor de commissie.

De coördinator van de Groep Natuurlijk Tuinieren (tuin 64) geeft mondeling een kort verslag van de activiteiten van deze groep gedurende 2016, o.a. het behalen van de 4de stip met de notitie dat VTVM met het behalen van de maximale score tot de top 5 van Nederland behoort. In de plannen voor 2017 behoort het aanleggen van twee nieuwe borders bij de Jeu de Boules baan en het aanmoedigen van de leden om "natuurlijk tuinieren" ook op de individuele tuin te gaan doen.

De voorzitter merkt op dat het idee om iets te doen met natuurlijk tuinieren op de tuinen, bij voorbeeld een keurkerk 'natuurlijke tuin', zoals VTV Eigen arbeid dat heeft, ook onderdeel van het beleidsplan 2017 was. Streven is hier binnenkort voorstellen voor te doen.

Tenslotte dankt de voorzitter alle leden van de alle commissies voor hun inzet en hoopt dat andere leden zich geroepen voelen om zich te melden voor een van de genoemde commissies.

11. VASTSTELLING HERZIENING HUISHOUDELIJK REGLEMENT

De voorzitter geeft in het kort de geschiedenis weer die heeft geleid tot dit reglement. De in de laatste vergaderingen aangegeven aanvullingen/wijzigingen zijn allemaal verwerkt. Desondanks bleek er toch een kleine ommissie te zijn, namelijk bij artikel 6 lid 1 ontbrak de te betalen

VERSLAG van de Algemene Vergadering van 22 april 2017

borgsom die nieuwe leden verschuldigd zijn bij het in gebruik nemen van een tuin. Dit was reeds ingevoerd in 2013, maar is nooit in het HR opgenomen. Omdat deze wijziging niet eerder voorlag wordt deze afzonderlijk aan de vergadering voorgelegd. De wijziging wordt zonder opmerkingen goedgekeurd.

De voorzitter memoreert dat is gevraagd of de Haagse Bond met de wijzigingen akkoord is. De HB en de AVVN hebben het eindconcept kort na de voorgaande Algemene Vergadering ontvangen. De HB heeft laten weten geen bezwaar tegen het nieuwe reglement te hebben.

Daarna vraagt de voorzitter of er nog behoefte is aan opmerkingen bij het, aldus nog op één punt gewijzigd, eindconcept. Er is geen behoefte aan opmerkingen. Het nieuwe Huishoudelijk Reglement wordt daarop met algemene stemmen goedgekeurd.

Het nieuwe reglement treedt in werking op het moment van publicatie op de website. Deze datum zal worden opgenomen in artikel 29 van het Huishoudelijk Reglement. De voorzitter vraagt de vergadering mandaat om de tekst van het vastgesteld HR buiten vergadering op dit onderdeel nog aan te passen. Deze machtiging wordt zonder opmerkingen verleend.

De secretaris memoreert het vele werk dat de voorzitter (tuin 74) heeft gehad aan het nieuwe reglement.

Tuin 64 vraagt of de leden de nieuwe reglementen, de statuten en het taxatie reglement op papier krijgen. De voorzitter geeft aan dat zij die dit wensen de reglementen en de statuten op papier kunnen krijgen, echter velen hebben aangegeven dit op de website te bekijken.

Het taxatie reglement kan men vinden op de website van de Haagse Bond.

12. RONDVRAAG

Tuin 57 geeft aan dat we al weer een tijdje een geluidsinstallatie hebben, maar dat deze de laatste vergaderingen niet meer gebruikt wordt. De voorzitter geeft aan dat dit op zijn verzoek is geweest. Zijn stem heeft voldoende draagwijdte dat hij door iedereen te verstaan is.

Tuin 57 geeft aan dat hij met name de vragen uit de zaal niet kan verstaan. De voorzitter zegt toe dat bij de volgende vergadering de microfoon de zaal ingaat.

Tuin 64 vraag of er nog waterverlies is. Hier wordt ontkennend op geantwoord. De secretaris legt uit hoe het verbruik wordt samengesteld.

Tuin 64 geeft aan dat hij teleurgesteld is in het bestuur, omdat hij geen bedankje heeft ontvangen voor een negenjarig lidmaatschap en het vele werk wat hij daarnaast voor de vereniging heeft gedaan.

De voorzitter meent zich te herinneren dat hij in de ledenvergadering van 2016, toen tuin 76 tussentijds aftrad, ook tuin 64, die van het een op andere moment zijn bestuursfunctie in 2016 heeft neergelegd, heeft bedankt voor zijn vele werk voor de vereniging. Tuin 64 ontkent dat dit is gebeurd. Tuin 64 was destijds door ziekte niet aanwezig bij de Algemene Vergadering.

Niets meer aan de orde zijn dankt de voorzitter de aanwezigen voor hun komst en inbreng en sluit de vergadering.

Vismigratie door eeuwenoude Landscheiding

Door Ton van der Spiegel (GHV)

De landscheiding tussen Delfland en Rijnland, is in de dertiende eeuw door Graaf Floris V ingesteld, een grens én tegelijkertijd waterkering. Deze waterkering was nodig vanwege het hogere waterpeil in het gebied van Rijnland. Een stevige dijk was noodzakelijk om te voorkomen dat water uit het gebied van Rijnland in Delfland wateroverlast zou geven. Het polderpeil in Rijnland was namelijk gemiddeld ongeveer 1 meter hoger dan dat in Delfland. Tegenwoordig is het zgn. boezempeil in Delfland juist hoger dan het boezempeil in Rijnland. De landscheiding is dus eeuwenlang een waterkering tussen Delfland en Rijnland geweest, waar - behalve bij de sluizen van Leidschendam - geen druppel water doorheen kwam, laat staan dat er vis doorheen kon zwemmen. Onlangs is dat echter toch mogelijk geworden.

POLDER MARIAHOEVE

De wijk Mariahoeve in Den Haag ligt in een heuse polder, d.w.z. een door waterkeringen omgeven gebied waar het water wordt weggemalen om het gebied droog te houden. Het waterpeil in Mariahoeve ligt dus lager dan het boezempeil van Delfland, het ligt ook lager dan het polderpeil van de aangrenzende Duivenvoordse en Veenzijdse Polder in Rijnland. Het zuidelijke deel van Mariahoeve ter hoogte van de Schenk ligt in de Veenen Binckhorstpolder.

Deze polders liggen in een uithoek van de Oostboezem van Delfland waar de waterdoorstroming niet optimaal is. Dit gecombineerd met veel hoog opgroeiend hout in de wijk en dus ook veel bladafval en veel kroosvorming zorgt ervoor dat de waterkwaliteit hier al jaren slecht is. Niet alleen de GHV, maar ook de wijkbewoners en **de Volkstuindersvereniging Mariahoeve** hebben hierover meermalen geklaagd bij de gemeente en bij het Hoogheemraadschap van Delfland.

VERBETERING DOORSTROMING

Om de waterkwaliteit in Mariahoeve te verbeteren, heeft het hoogheemraadschap van Delfland samen met de gemeente Den Haag een aantal maatregelen gepland. Een van de maatregelen die Delfland zal aanpakken, is het verbeteren van de doorspoelmogelijkheden in de polder. Het aantal plekken waar water kan worden ingelaten wordt vergroot. Een van die plekken is gelegen nabij de Landscheiding bij het Isabellaland / Margarethaland. Door een waterverbinding te maken met het naastliggende watersysteem van het Hoogheemraadschap van Rijnland kan water vanuit Rijnland worden ingelaten.

VISMIGRATIE

Op de grens van de Landscheiding is inmiddels een klepstuw van 1 meter breed aangebracht waarmee gedurende de zomerperiode water vanuit Rijnland kan worden ingelaten. Het mooie hierbij is dat deze klepstuw ook nog eens vispasseerbaar is, waardoor de vismigratie in dit gedeelte van het watersysteem bevorderd wordt.

Om de vismigratie ook tussen de verderop gelegen Schenk en de rest van de Veen-en Binckhorstpolder mogelijk te maken, moest er daarna nog een knelpunt worden aangepakt. Namelijk een vaste stuw ter hoogte van het Margarethaland waar een peilverschil van toch zeker een halve meter moet worden overwonnen. Inmiddels is hier naast de stuw een prachtige vispassage - gebaseerd op het bekkenprincipe - aangelegd. In kleine stapjes per waterbekken wordt het peilverschil langs de vaste stuw overbrugd en kan de vis van bekken naar bekken zwemmen. Dit is een van de herstelmaatregelen om de doorspoeling in Mariahoeve te verbeteren. Ook voor de wateren zoals bij de Vlaskamp en Robijnhorst midden in de polder Mariahoeve zijn nog stevige maatregelen nodig. Zuurstofmetingen uitgevoerd door vrijwilligers van onze commissie Haagse wateren hebben helaas daar ook de afgelopen zomer nog geen verbetering van de waterkwaliteit aangetoond.

-0-

Europese week van de lokale democratie

Van 9 tot en met 15 oktober 2017 wordt voor de 10de keer deze bijzondere week georganiseerd.

Dit jaar is het thema: Burger participatie, raadpleging en betrokkenheid: voor een bloeiende lokale democratie.

Op verzoek van de internationale organisatie "Office International" was het AVVN op zoek naar voorbeeldprojecten bij tuinverenigingen. "Tuinverenigingen doen heel veel voor hun omgeving, voor hun wijk. Dragen bij aan het uitvoeren van gemeentelijk beleid" aldus het AVVN.

De inzet van onze vereniging om de waterkwaliteit (samen met gemeente en het Hoogheemraadschap van Delfland) rondom ons tuincomplex en verder de wijk in te verbeteren pakt het AVVN aan om dit project als voorbeeld voor te dragen.

We zijn benieuwd!

-0-

Optimale gezondheid

Hieronder weer een "blog" van ons tuinlid Evelien Lems. Gezonde tips waarbij de opbrengst van onze eigen tuinen goed kan helpen!

WIL JIJ OPTIMALE GEZONDHEID? DIT HEB JE NODIG...

De Aanbevolen Dagelijkse Hoeveelheid (ADH) voor vitamines en mineralen zijn vastgesteld door de Gezondheidsraad. Maar wat is dat nu eigenlijk, die ADH? En bereik je er optimale gezondheid mee?

In de jaren 30 zijn de ADH vastgesteld. Deze waarden zijn gebaseerd op hoeveelheden om gebreksziekten te voorkomen. Dat betekent dus dat je net niet ziek wordt wanneer je de Aanbevolen Dagelijkse Hoeveelheid binnen krijgt. Dezelfde hoeveelheden worden nu nog aangehouden als advies. Nu kan ik natuurlijk alleen maar voor mezelf spreken, maar ik wil graag toch iets gezonder zijn dan 'net niet ziek'.

Daarom volg ik orthomoleculaire doseringsadviezen. Deze adviezen zijn gebaseerd op optimale gezondheid. Dat klinkt al een stuk fijner, toch?

Neem nou vitamine C. Die kennen we allemaal wel, het gaat gesnotter tegen, onder andere. De ADH is 60 – 70 mg per dag. Dat red je makkelijk met een gemiddelde vitamine C inname:

1 sinaasappel: 60 mg

1 appel: 12 mg

250 gr gekookte broccoli: 88 mg

Dagtotaal: 160 mg vitamine C

Dan zit je ruim over de geadviseerde hoeveelheid vitamine C van de Gezondheidsraad. Het klinkt behoorlijk gezond. Totdat je het gaat vergelijken met de hoeveelheden die je lichaam nodig heeft om optimaal gezond te zijn. Dat is namelijk 30mg per kg lichaamsgewicht.

Stel, je weegt 70 kg, dan heb je dus 2100 mg vitamine C nodig op een dag. Dan ziet die 160 mg er ineens heel anders uit.

Met 2x fruit en 250 gram groente per dag, is optimale gezondheid dus best ver weg. En dat is fijn, want als dat is wat je nu eet, kan je je best gemakkelijk veel fitter en gezonder gaan voelen!

Met regelmatig een goed gevulde (zelfgemaakte) groentesoep of salade kom je al een heel eind. En wanneer je de groenten niet kookt, maar stoomt/bakt/grilt of rauw eet, dan houd je een stuk meer vitamines over op je bord. Even ter vergelijking: gekookte broccoli heeft 88mg en rauwe broccoli 285mg vitamine C. Er verdwijnt dus een hoop bij het koken.

Sommige mensen hebben nog wat extra vitamine C nodig, dat zijn de volgende:

- Rokers
- Medicijngebruikers (ook anticonceptie pil valt hieronder)
- Stadsbewoners
- Geraffineerde suiker eters
- Alcohol drinkers
- Mensen met stress en spanningen, zowel fysiek als mentaal.

Het is bijzonder als je daar een uitzondering op bent, dus tel maar 25mg op bij je dagelijkse portie vitamine C.

Het wordt best een uitdaging om met alleen voeding elke dag aan die 2125 mg vitamine C te komen. Gelukkig zijn er dan ook supplementen. Er zijn verschillende soorten supplementen:

- zonder werkzame stof, met suiker, kleurstof en een lekker smaakje

- met vulmiddel en een kleine hoeveelheid werkzame stof
- met werkzame stof

Voor die laatste wil je dan natuurlijk kiezen. Om ze te herkennen moet je even in de ingrediëntenlijst duiken. Is vulmiddel of suiker het eerste ingrediënt op de lijst, dan is het slim om dit potje weer terug te zetten. Want je neemt het natuurlijk voor de werkzame stof, wel zo fijn als dat dan ook het hoofdingrediënt is.

In het geval van vitamine C is het aan te raden om vitamine C met bioflavonen (bioflavonoiden) te gebruiken. Of, optie 2: vitamine C ascorbatencomplex. Dan is er nog vitamine C ascorbinezuur van Rotor. Dat is ook ergens goed voor, maar niet om aan je dagelijks benodigde vitamine C te komen. Je neemt het namelijk niet op. Maar wanneer je het wel kan gebruiken is bij een blaasontsteking en allergische reactie.

Je lichaam is in staat om 500mg vitamine C per keer op te nemen. Leuk dus, die enorme pillen van 1000mg maar zonde van de 500mg die je dan niet op kan nemen. Ongeveer een kwartier na je eerste 500mg kan je weer 500mg opnemen. Je hebt er het meest aan wanneer je het over de dag verdeeld. Neem het in bij een maaltijd, want dan staat je lichaam op 'opneemstand'.

-0-

Snoeien in het broedseizoen, mag dat?

Vogelbescherming Nederland

Het broedseizoen is weer in volle gang. Overal zijn vogels druk bezig met het bouwen van nesten, het leggen en uitbroeden van eieren en het verzorgen van hun jongen. Toch wordt op veel plekken nog gesnoeid en gezaagd in bomen en struiken. Is dat niet in strijd met de wet?

Nesten van alle inheemse vogels zijn wettelijk beschermd

Alle inheemse vogels, hun nesten en eieren zijn beschermd op grond van de Wet natuurbescherming. Het is verboden om vogels te vangen, doden of verstoren, maar ook om hun nesten en eieren te beschadigen. Dit geldt voor de vogels in de stad net zo goed als voor vogels op het platteland en in natuurgebieden. Nesten van inheemse vogelsoorten zijn gedurende de broedperiode beschermd. Buiten het broedseizoen geldt de bescherming alleen voor vogels met jaarrond beschermde nesten.

De meeste vogels maken elk jaar een nieuw nest, maar er zijn vogels die hun nest jaarrond gebruiken als rustplaats ([steenuil](#)), afhankelijk van bebouwing en honkvast zijn ([gierzwaluw](#), [huismus](#)) of vaak elk jaar naar hetzelfde nest terugkeren (veel roofvogels). Die nesten zijn jaarrond beschermd. Ook nesten van koloniebroeders als roeken zijn jaarrond beschermd.

Broedseizoen duurt zolang de vogels broeden

Voor het broedseizoen staat geen vaste periode. Veel vogelsoorten broeden in de periode maart tot en met juli. Er zijn echter ook vogels die veel vroeger beginnen, zoals de [blauwe reiger](#) en de [bosuil](#) die in februari al broeden. En er zijn veel soorten die meerdere broedsels hebben en doorgaan tot in augustus, zoals de [meerkoet](#) of de [wilde eend](#). Nesten en eieren zijn gedurende de hele broedperiode van de betreffende soort beschermd, vanaf het eerste takje tot het uitvliegen van het laatste jong.

Kappen of snoeien tijdens het broedseizoen in strijd met de wet?

Het kappen of snoeien van bomen of struiken tijdens het broedseizoen zal in strijd zijn met de wet als daarin een vogel aan het broeden is of er een jaarrond beschermd nest in zit en deze worden vernield of verstoord. Dat men de broedende vogels of het jaarrond beschermd nest niet met kwade opzet benadeelt is niet van belang.

Overtreding van de verboden kan worden voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen. De meest voor de hand liggende maatregel is de werkzaamheden uit te stellen tot na het broedseizoen, als het geen jaarrond beschermd nest betreft. Een andere optie is om voorafgaand aan de werkzaamheden een inventarisatie te doen om vast te stellen of er broedende vogels of jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn en waar dat het geval is de locatie duidelijk te markeren en er voor te zorgen dat daar geen werkzaamheden plaatsvinden. Dat is echter geen eenvoudige opgave, omdat nesten zoeken zeer lastig is. Zelfs een geoefende nestzoeker zal lang niet alle nesten vinden. Dat betekent dat voorafgaande inventarisatie overtredingen doorgaans niet geheel zal kunnen voorkomen. En het enkel vrijwaren van de betreffende boom of struik is ook niet altijd voldoende, omdat verstoring in de omgeving ertoe kan leiden dat de vogel het nest alsnog verlaat.

Werken volgens goedgekeurde gedragscodes

Snoeiwerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd in overeenstemming met een goedgekeurde gedragscode. De Wet natuurbescherming kent namelijk, net als de voormalige Flora- en faunawet, een vrijstelling voor handelingen die plaatsvinden overeenkomstig gedragscodes die door het ministerie van Economische Zaken zijn goedgekeurd. Gedragscodes zijn een instrument om zorgvuldig handelen te stimuleren. Daarmee kan schade aan vogels en andere beschermde dieren en planten worden voorkomen of tot een minimum worden beperkt, zodat er geen of slechts incidenteel sprake is van een overtreding van de verboden.

Verschillende gemeenten werken volgens een goedgekeurde gedragscode, waarin rekening wordt gehouden met het broedseizoen. De [indicatieve natuurkalender voor vogels](#) die het ministerie heeft opgesteld wordt daarbij vaak als richtsnoer gebruikt. Snoeien en kappen wordt in de broedperiode ofwel helemaal niet toegestaan of alleen onder strikte voorwaarden. Er is een specifieke [gedragscode opgesteld voor bestendig beheer en onderhoud in groenvoorzieningen](#) die gehanteerd wordt door veel instanties en bedrijven die actief zijn in het groenbeheer in de stad. Die gedragscode sluit werkzaamheden in de broedperiode niet uit (tenzij de opdrachtgever dat vereist), maar gaat uit van de

inventarisatiebenadering waarbij bewoonde nesten worden opgespoord en gevrijwaard. Dat is als gezegd echter geen garantie dat alle broedgevallen worden ontzien.

Ontheffing aanvragen bij provincie

Het werken overeenkomstig een gedragscode is optioneel. Als men echter in het broedseizoen werkt zonder gedragscode en er mogelijk een overtreding van de verboden van de Wet natuurbescherming kan plaatsvinden, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij de provincie. Die ontheffing kan alleen worden verleend als voldaan is aan drie strikte voorwaarden:

- er mag geen andere bevredigende oplossing zijn;
- er moet een publiek belang in het geding zijn, en
- de maatregelen mogen niet leiden tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soorten.

Een ontheffing voor snoeien en kappen in het broedseizoen zal normaal gesproken slechts in uitzonderlijke situaties worden verleend, bijvoorbeeld als een boom dreigt om te vallen en een gevaar vormt voor de volksgezondheid en openbare veiligheid.

Conclusie

Het kappen en snoeien in het broedseizoen is niet per definitie in strijd met de wet, maar het is geen eenvoudige opgave om dat te doen zonder een overtreding te begaan. De beste oplossing is om de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen. Het werken volgens een goedgekeurde gedragscode is een acceptabele middenweg, mits die zorgvuldig wordt uitgevoerd.

-0-

Aanbieden tuinafval

Wat zijn de spelregels ook alweer?

Behalve groenafval (takken, bladeren, stronken, etc.) mag er ook grofvuil worden aangeboden, maar.....

1. **wel gebundeld en niet langer dan 1,5 meter.**
2. **deze ophaalservice is niet voor huisvuil, meubilair, stenen, chemische afval, dakbedekking en asbest.**

Houd uw e-mail en het mededelingenbord in de gaten voor de juiste ophaaldagen.

-0-

De Advieslijst Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren

"Voorkomen is beter dan bestrijden"

De Advieslijst Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren

Deze lijst bevat de minst milieubelastende bestrijdingsmiddelen, hun werkzame stoffen en de aanbevolen want minst milieubelastende meststoffen. De lijst is richtinggevend voor particuliere tuinliefhebbers en heeft een verplichtend karakter voor deelnemende verenigingen/afdelingen aan het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren.

Voorkomen is beter dan bestrijden.

Chemische bestrijdingsmiddelen verontreinigen grond- en oppervlaktewater en zijn gevaarlijk voor mens en dier. Tuinliefhebbers met hart voor de natuur en zorg voor het milieu gebruiken geen of desnoods zo min mogelijk bestrijdingsmiddelen. Het beste is om preventieve gewasbescherming toe te passen door bijvoorbeeld:

- organische mest in plaats van kunstmest
- ruime plantafstand
- doordacht water geven
- ruime vruchtwisseling
- gekeurd zaai- en pootgoed
- combinatieteelt
- insectengaas
- diervriendelijke inrichting van de tuin

A. Welke bestrijdingsmiddelen kunnen tuiniers desgewenst inzetten?

1. Alle middelen zonder een toelatingsnummer (vaak een "N-nummer") van het College Toelating Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (CTGB) op de verpakking, bijvoorbeeld:
 - Gesteentemeel (tegen insecten en schimmels op planten, niet tegen mieren)
 - Natrium-of kaliumsilicaat/waterglas (tegen insecten en schimmels op planten)
 - Kaliumzouten van vetzuren (tegen insecten en mijten op planten, niet tegen groene aanslag op stoep of terras.)

- Plantaardige etherische oliën die ook in voedingsmiddelen zijn toegestaan (alleen tegen insecten en schimmels op planten)
- Zeewier- en algenextracten (groeistimulator planten)
- Knoflook-, soja- en ui-extracten (tegen insecten en schimmels op planten)
- Koperring (tegen slakken)
- Aaltjes (biologische bestrijding tegen insecten en slakken)

Gebruik bij voorkeur geen middelen waarvan de ingrediënten niet op de verpakking staan. De milieu-invloed van deze middelen is dan immers ook niet na te zoeken.

2. Alle middelen van Ecostyle met een toelatingsnummer van de CTGB, uitgezonderd Ultima en Mierenlokdoos met spinosad.
3. Middelen met een toelatingsnummer, die uitsluitend - en niet in combinatie met andere werkzame stoffen - de volgende werkzame stoffen bevatten:
 - Azijnzuur
 - Organische vetzuren (pelargonzuur/nonaanzuur, octaanzuur en/of decaanzuur)
 - Pyrethrinen / pyrethrum (met of zonder koolzaadolie)
 - IJzerfosfaat
 - Diatomeeënaarde / kiezelgoer
 - Zwavel (uitsluitend voor gebruik in kas tegen schimmel)

Ook de meeste hierboven genoemde middelen, hoewel "minst-milieubelastend", blijven in meer en soms mindere mate schadelijk voor de biodiversiteit en kunnen zeker bij ondeskundig gebruik gevaar opleveren voor de gezondheid van de mens. Dat geldt bijvoorbeeld voor de organische vetzuren. Het is daarom uitermate belangrijk dat de middelen strikt volgens de gebruiksvoorschriften toegepast worden.

B. Welke meststoffen kunnen tuiniers desgewenst inzetten?

Kunstmest gaat niet samen met natuurlijk tuinieren. Het verstandige alternatief is organische of biologische meststoffen. Deze lijst geeft een indicatie welke meststoffen in het kader van het natuurlijk tuinieren verkocht of ingezet kunnen worden. Deze lijst is een richtlijn en heeft niet de pretentie om volledig en uitputtend te zijn, daarvoor is het aanbod van kunst- en organische mest gewoon veel te groot.

Bij twijfel omtrent een bepaald product: raadpleeg het AVVN.

Wat kan wél gebruikt worden:

Organische mest als rundermest, paardenmest etc. Gedroogde koemest, koemestkorrels, bloedbeendermeelkorrels Culterrakorrels

En verder ook:

Compost – bij voorkeur van eigen tuin

Uit de handel hebben schone, zeer schone en eco-compost de voorkeur.

Stoffen voor bijbemesting:

Bloedmeel en Hoornmeel (stikstof) Natuurfosfaat en beendermeel (fosfaat) Vinasse (kalium) Kieseriet (magnesium)

Gesteentemelen als toevoeging aan mest en compost

Zoals Basaltmeel, Bentoniet, Edasil en Lavameel.

Kalkmeststoffen

zoals Dolomiet, Dolokal, bd-Maerl, schuimaarde en zeewierkalk

Tenslotte

Van diverse firma's de biologische enkelvoudige of meervoudige mestproducten. Dat biologische moet dan wel uitdrukkelijk op de verpakking staan.

Voorbeelden van wat u niet kunt inzetten:

- NPK-korrels (bijv. 12-10-18)
- (Tripple)Superfosfaat
- Kalkemon(salpeter)
- Kalisalpeter Kalksalpeter
- Ammoniumsalpeter
- Chilisalpeter
- Thomasslakkenmeel
- Thomaskali Kali 40 (60)
- Kopersulfaat
- Bitterzout
- Patentkali

Deze lijst geldt vanaf 30 maart 2017.

Alle voorgaande versies zijn hiermee vervallen.

Ook de meeste hierboven genoemde middelen, hoewel "minst-milieubelastend", blijven in meer en soms mindere mate schadelijk voor de biodiversiteit en kunnen zeker bij ondeskundig gebruik gevaar opleveren voor de gezondheid van de mens. Dat geldt bijvoorbeeld voor de organische vetzuren. Het is daarom uitermate belangrijk dat de middelen strikt volgens de gebruiksvoorschriften toegepast worden.

Landelijke organisatie voor hobbytuinders
www.avvn.nl

Internationaal gezelschap bezocht ons tuincomplex

Natuurlijk zijn bezoekers meer dan van harte welkom maar, nieuwsgierig als we zijn, wilden we wel meer weten over deze groep enthousiaste bezoekers

Ons tuinlid Joost Nieuwenburg licht toe:

"De groep bestond uit studenten die mijn module Art & Food aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten (KABK) volgen. In dit lesprogramma wordt er o.a. gewerkt met de diverse aspecten van voedselproductie maar ook de sociale conventies die er zijn rondom een maaltijd. De studenten waren te gast op ons complex waar Kor Krul ze liet zien hoe hij te werk gaat op zijn tuin. Daarna werd er op mijn tuin verder gewerkt aan een aantal opdrachten. De studenten zijn afkomstig uit Denemarken, Zweden, IJsland, Hong-Kong, Zuid-Korea, Rusland, Engeland, Curacao en Nederland".

De studenten met geheel rechts Joost Nieuwenburg die op 22 maart ons tuincomplex bezochten

Kor Krul (op de voorgrond) geeft tekst en uitleg over zijn grote passie

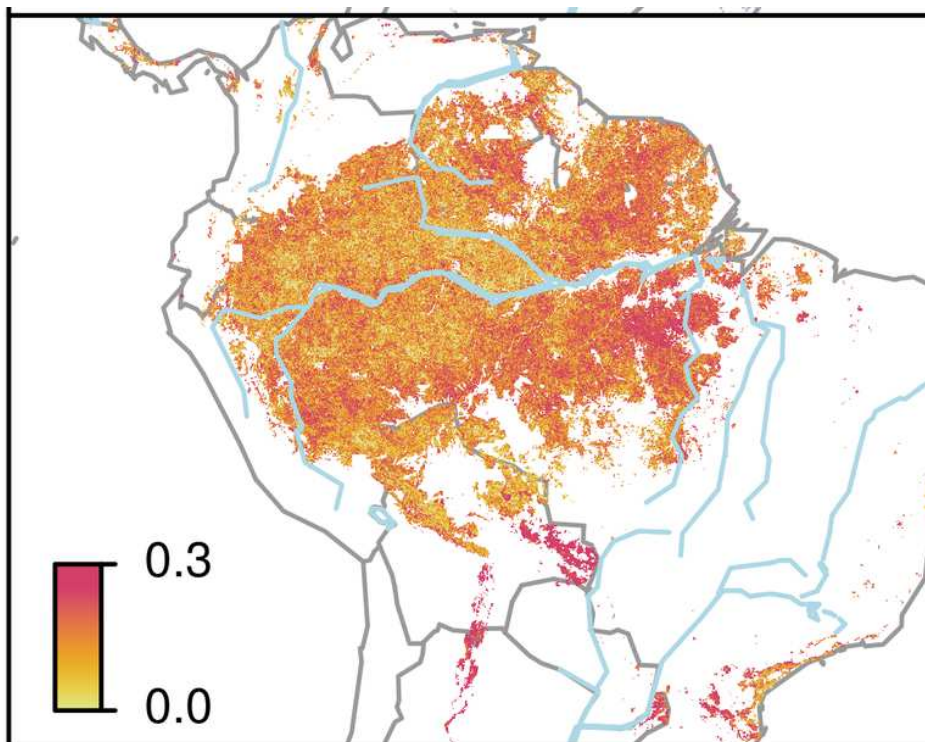

Satelliet toont waar bossen kwetsbaar zijn

Hoe veerkrachtig zijn de, voor het wereldwijde klimaat onmisbare, tropische bossen

De laatste decennia zijn door droogte en hitte in verschillende delen van de wereld bossen massaal afgestorven. Een internationaal team van wetenschappers onder leiding van onderzoekers van Wageningen University heeft een manier gevonden om met satellieten te detecteren welke bossen het gevoeligst zijn. Zij rapporteerden hun bevindingen in Nature Climate Change van 5 september jl..

Tropische bossen zijn van groot belang voor de biodiversiteit maar ook voor de regulatie van het klimaat wereldwijd, zegt aardobservatiespecialist Jan Verbesselt en eerste auteur van de publicatie. 'Het is daarom opvallend dat we er nog steeds niet in slagen de gezondheid van die bossen goed te volgen, en te voorspellen waar ze gevoelig zijn voor droogte of andere stressfactoren.' Hij ziet echter een lichtpunt met de moderne technologie. 'Onze planeet wordt in het oog gehouden door talrijke satellieten, en wij stellen nu een nieuwe manier voor om informatie van die satellieten te gebruiken om vroegtijdig stress bij bossen te detecteren.'

Kaart van het Amazonegebied met in lichte kleuren veel en in donkerpaars weinig dynamiek, dat wil zeggen: een klein herstelvermogen.

De donkere gebieden (0.3) verkeren in een kwetsbare toestand

(Bron: Wageningen UR)

Veerkracht

'Het basisidee is simpel,' zegt Marten Scheffer, die onderzoek doet naar de veerkracht van complexe systemen. 'Wanneer de veerkracht van een systeem vermindert, herstelt het langzamer van kleine verstoringen. Daardoor gaat een systeem trager en trager bewegen als het een kantelpunt nadert. Nu hebben wij gezien dat de natuurlijke fluctuatie in de mate van 'groenheid' van bossen inderdaad trager is op plekken waar we via andere wegen reden hebben om aan te nemen dat de bossen fragiel zijn.'

Het is de eerste keer dat zulke indicatoren van veerkracht zijn afgeleid uit satellietdata. Mogelijk kan de methodiek ook op andere ecosystemen worden toegepast om veerkracht in kaart te brengen.

Met dank aan: [Wageningen UR](#)

Vinger aan de pols van poelen

Mochten we ooit een (padden)poel gaan aanleggen, dan is onderstaand artikel van RAVON en de Vlinderstichting wellicht interessant.

Er zijn de afgelopen twintig jaar enorm veel poelen aangelegd. Die zijn belangrijk voor libellen, amfibieën en veel andere soorten. Maar aanleg is één, als je er vervolgens niet meer naar omkijkt is hij na een aantal jaren dichtgegroeid en verland. Een poel moet wel beheerd worden.

Poelen zijn belangrijk voor amfibieën
(Bron: Kars Veling)

www.poelen.nu: stimulans voor uitvoering poelenbeheer

Libellen, amfibieën en tal van andere soorten in Nederland zijn sterk afhankelijk van poelen. Veel soorten worden landelijk gezien zelfs het meest waargenomen in dit watertype. Maar door het verdwijnen van dynamische processen in beek- en rivierdalen, waarbij moerassige wateren in stand gehouden werden, treedt er geen natuurlijke verjonging meer op van poelen.

Omdat de poelen tegenwoordig vaak ook geen functie meer hebben als veedrinkpoel, is de verantwoordelijkheid voor de

uitvoering van beheer verschoven naar terreinbeheerders en natuurliefhebbers. Want zonder beheer groeit een poel dicht. Op voedselrijke bodem moet elke vier tot zeven jaar ingegrepen worden en op zandgrond kan wel eens 15 jaar gewacht worden, maar het schonen

van watervegetatie, baggeren van slib of snoeien van oevervegetatie is vroeg of laat nodig om een poel te behouden.

Alleen al in Brabant liggen meer dan 5.000 poelen. En hoewel veel poelen goed beheerd worden, ontsnappen er ook veel aan de aandacht. Het project Poelen.nu beoogt het beheer van poelen te stimuleren. Op de website staat informatie over de manier waarop poelen aangelegd en beheerd kunnen worden. Maar waar liggen verlande poelen en waar is het beheer het dringendst nodig? Hierbij kunnen we je hulp gebruiken. Via de website kun je de toestand van een poel vastleggen. Sliblaag te dik? Te veel beschaduw? Water dichtgegroeid? Vis aanwezig? Op basis van deze gegevens stellen we vast welke poel aan een opknapbeurt toe is. We zullen zelf ook tenminste vijftig poelen opknappen, maar hopen vooral ook eigenaren en beheerders te stimuleren zelf aan de slag te gaan.

-0-

Boompaal met een kleurtje

Regelmatig krijgt de gemeente de vraag: 'Waarom heeft het bovenste deel van de houten paal, waar een jonge boom aan vast wordt gemaakt, een kleurtje?'

De gemeente geeft antwoord:

"Die kleur geeft het plantseizoen aan waarin de boom is geplant.

Gemiddeld wordt een boom in de stad 40 tot 50 jaar oud. Ouderdom, ziekten en storm zorgen ervoor dat jaarlijks 1.000 tot 1.200 bomen onveilig zijn en moeten worden gekapt. Na het kappen start de gemeente direct met de voorbereidingen om een nieuwe boom te planten. Dat betekent:

- een milieukundig bodemonderzoek,
- nagaan van de ligging van kabels en leidingen,
- weghalen van de ondergrondse resten van de oude boom,
- aanbrengen van 6 m³ nieuwe voedzame grond,
- herstel van de bestrating en
- één boompaal in het plantgat voorzien van een kleur.

Deze werkzaamheden kunnen bijna het hele jaar door worden uitgevoerd. Als in het najaar de bladeren van de bomen vallen, kan het planten beginnen. In het zomerseizoen wat daarop volgt, zijn deze jonge bomen door die gekleurde boompaalkop, snel herkenbaar voor de hovenier die tien keer water komt geven.

De boompalen van het
plantseizoen november
2016 tot en met april
2017 zijn herkenbaar aan
een blauwe kleur.

Op de foto een "blauw
voorbeeld" van een
boompaal bij ons
tuincomplex.

Foto: Bert Blom

-0-

Roodborst zingt toontje lager in de stad

*Bezoek eens de website van de Vogelbescherming. Wat zijn daar
geweldige artikelen en foto's te bewonderen!
Hieronder een voorproefje.*

Hij is één van de meest geliefde tuinvogels: de roodborst.

Een kleine felle donder met vlammeende orangerode borst. Dat is de roodborst. Hij komt graag in de buurt van mensen, juist nu de temperaturen dalen is hij een vaak én graag geziene gast in onze tuinen. Bij de Tuinvogeltelling van januari 2016 werd de roodborst in 7 van de 10 tuinen gezien. Roodborsten voelen zich behalve in bossen en natuurgebieden ook echt thuis in de bebouwde kom.

Uit [onderzoek van de universiteit van Southampton](#) blijkt nu dat de zang en het gedrag van de roodborst wordt beïnvloed

door licht en geluid. Het onderzoek vond plaats in een stadspark, waarbij werd gekeken hoe het gedrag van de roodborsten veranderde door nachtelijke verlichting (lantarenpalen) en lawaai van de weg door het park.

Het effect van licht en geluid

Roodborsten, en vooral de mannetjes, starten relatief vroeg in de ochtend met het afbakenen van hun territorium. Daardoor zijn ze waarschijnlijk gevoeliger voor de nachtelijke verlichting dan andere vogels, stellen de onderzoekers.

Mannelijke roodborsten zijn bovendien agressief en zeer vocaal in het verdedigen van hun territorium, zeker als het territorium van goede kwaliteit is. Ook laten de heren erg nadrukkelijk van zich horen om indruk te maken bij de dames als potentiële partners. Al deze factoren maakten van de roodborst het ideale onderzoeksobject voor de onderzoekers die wilden weten in hoeverre vogels last hebben van straatverlichting en lawaai in de stad.

Voor het onderzoek gebruikten de wetenschappers een 'robot-roodborst', een nep-vogel die de zang van de roodborst in verschillende territoria in het park nabootst. Vervolgens werd geregistreerd hoe agressief de roodborsten in het park reageerden, qua zang en gedrag. De roodborsten die dicht bij verlichte paden en drukke wegen woonden waren duidelijk minder agressief en zongen minder fanatiek.

Hoe nu verder?

De onderzoekers concluderen dat kunstmatige verlichting en meer lawaai overdag resulteren in een territorium van slechtere kwaliteit. Daarmee blijken omgevingsfactoren voor vogels en andere dieren in stedelijk gebied net zo belangrijk als aangeboren eigenschappen.

Verder onderzoek is nodig en gaat er ook komen. Want komt het gedrag van de roodborsten voort uit de slechte kwaliteit van hun leefgebied of reageren de vogels gestrest op het licht en geluid? Hoe meer duidelijk is, hoe beter er in de toekomst rekening gehouden kan worden met de inrichting van parken in de stad. Zodat onze natuur in de steden niet alleen voor ons een prettige plek is om te vertoeven, maar ook voor vogels en andere wilde dieren.

Vogelbescherming Nederland

Ook de Vlinderstichting maakt zich zorgen over het effect van licht op vlinders

De meeste soorten worden pas actief na zonsondergang en zijn weggekropen in rust als het licht is. Toch is bekend dat ze afkomen op licht. U zult vast ook wel eens een nachtvlinder binnen hebben gehad als op een warme zomernacht de buitendeur open staat, terwijl binnen de lampen branden. Dit lijkt tegenstrijdig. Het is dan ook niet zo dat nachtvlinders worden aangelokt door licht, maar ze worden er door in de war gebracht. Normaal oriënteren ze zich op het vage licht van maan en sterren en door die vreselijk felle lampen worden ze totaal misleid. Je ziet ze dan ook altijd als een dolle op de lamp afkomen en niet, wat je bij aanlokking zou verwachten, in een min of meer rechte lijn. Eenmaal bij de lamp gaan ze vaak weer in rust, omdat het licht is en het dus dag lijkt. Dat betekent dat ze dan niet hun normale nachtelijke gedrag vertonen en zich dus veel minder voortplanten dan zonder dat licht.

Hoewel ons tuincomplex in de nacht niet echt donker is door straatverlichting, buiten verlichting van woningen en de verlichting langs de N14, liggen er, hoewel misschien niet helemaal optimaal, toch kansen voor vogels en vlinders:

Aantrekkelijke beplanting zoals vlinderstruiken en schuil- en nestgelegenheid zijn er genoeg te vinden. En natuurlijk rustige plekjes zo aan de rand van de stad!

-0-

Soms, dan staat er geen enkele kruiwagen meer en zijn ze allemaal in gebruik.

**Dus klaar met de kruiwagen?
Zet deze dan gelijk weer even terug en wacht
niet totdat u pas naar huis gaat.**

Uw tuincollega's zullen u dankbaar zijn.

Zoek de verschillen

We hebben weer wat (oude en nieuwe) foto's gevonden.....

Ons Tuinpaviljoen

VTV Mariahoeve

Elke zaterdag van 11.30 tot 15.30

Van April tot en met November

Nu met gratis Wifi binnen & op terras

Dranken:

Koffie/ Thee	Per kopje	€ 0,50
Appelsap/ sinasappelsap	Per Glas	€ 0,50
Frisdrank	Per blik 33cl	€ 1,00
Plat Water	Per fles 50cl	€ 1,00
Spa Rood	Per blik 33cl	€ 1,00
Bier (alleen meenemen)	Fles 25cl	€ 1,00
KC limonade	Per glas	€ 0,25

Warme gerechten:

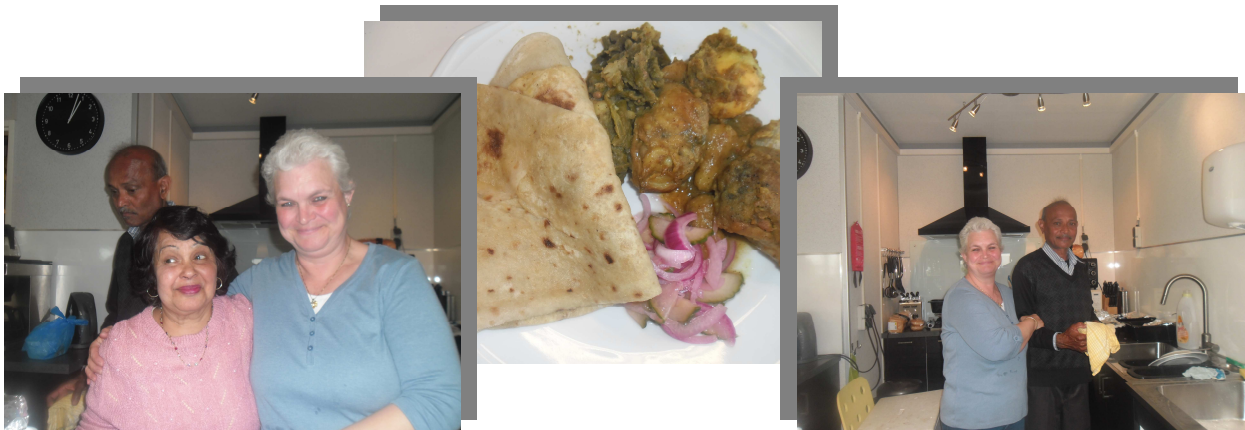
Bapao Picanto	€ 1,00
Tosti (vlam, ham/kaas, kaas)	€ 1,50
Broodje hamburger/ Cheeseburger	€ 2,00
Uitsmijter (ham, kaas)	€ 2,50
Pizza broodje (Salami/ Hawaiï)	€ 1,50
Soep met geroosterd brood (Kip / Tomaat/ Groente)	€ 1,00

Snack:

Mars/ Snickers/ Twix	€ 0,75
Sportlife	€ 0,75

WIFI code: **z@nn#bloem2017!**

En op zaterdag 13 mei had onze eigen chefkok Ran Sewpersad weer echte Surinaamse roti's bereid. Geassisteerd door 'mama' Sewpersad en Mieke was het lekker smikkelen!

Nestkastje maken

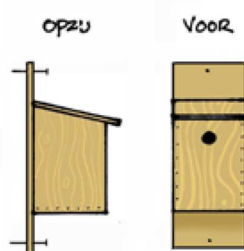
Met dank aan ons aller Vogelbescherming Nederland

Zelf een nestkast timmeren

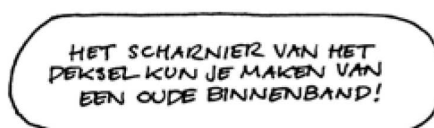
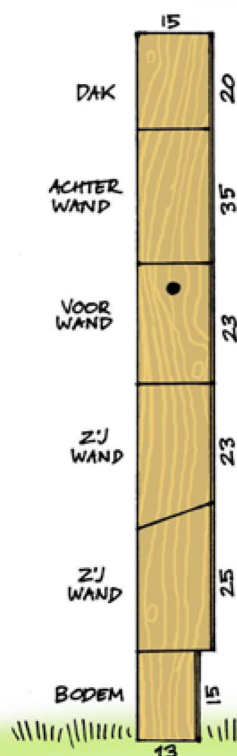
Nestkasten zijn kant-en-klaar of als bouwpakket te koop. Maar ze zijn ook zelf te maken. Leuk om met de kinderen te doen.

Instructie:

- Zaag een plank van multiplex of (FSC-) vurenhout van 18 mm dik, 141 cm lang en 15 cm breed volgens de tekening in stukken.
- Timmer de onderdelen in elkaar.
- Om de kast schoon te maken, moet het dak kunnen scharnieren. Gebruik daarvoor een oude binnenband. Die laat geen water door.
- Vogels die van nature in holen broeden, gebruiken nestkasten. De grootte van het gaatje bepaalt welke vogel erin kan. 32 millimeter: goed voor koolmezen; 28 millimeter: goed voor pimpelmezen.
- Beits alleen de buitenkant met een 'natuurbeits'.
- Houd het dak op zijn plek met twee spijkertjes aan de zijkant en een stukje elektriciteitsdraad.

Illustratie: Geert-Jan Bos

TIP VOOR EEN NESTKAST

Geen zin in gezaag? Een bouwpakket is te koop via www.vogelbeschermingshop.nl.

Nestkast bouwpakket • Art.nr. 310420 • Prijs € 11,95

Van slibafval tot **groen gas**

Als de volgende keer onze sloten worden gebaggerd is de kans groot dat ons bagger wordt omgetoverd tot groen gas.

Groen gas vanuit De Groote Lucht!

Afvalwaterzuivering De Groote Lucht in Vlaardingen gaat vanaf volgend jaar 1 miljoen kuub groen gas per jaar produceren en leveren aan het aardgasnet.

Er komt een speciale installatie om het biogas dat nu uit het slibafval wordt opgewekt, op te werken tot 'Slochteren-kwaliteit'. Met behulp van membraantechnologie wordt het methaangehalte, het hoofdbestanddeel van biogas, verhoogd van ongeveer 60 naar ruim 80 procent. Door het leveren van groen gas worden huishoudens en bedrijven

Luchtfoto van "De Groote Lucht" te Vlaardingen

minder afhankelijk van fossiele brandstoffen en stoten we minder CO₂ uit.

Bovendien heeft groen gas economische waarde. Vervoersbedrijven kunnen met de aanschaf van duurzaamheidscertificaten dit gas meetellen in hun bijmengverplichting.

Momenteel wordt het biogas van De Groote Lucht in gasmotoren omgezet in elektriciteit en warmte, die weer benut worden op de zuivering. Voor een deel van de warmte die vrijkomt, is gezocht naar mogelijke toepassingen. Een afnemer vinden bleek lastig, daarom werd het overschot vernietigd. Toen duidelijk werd dat de gasmotoren aan vervanging toe waren, zijn nieuwe, duurzamere business cases onderzocht. Hieruit kwam naar voren dat de levering van groen gas in zowel financieel als duurzaamheidsoptzicht beter naar voren komt. Vanaf 2018 levert de afvalwaterzuivering De Groote Lucht groen gas aan het aardgasnetwerk en draagt hiermee bij aan een verminderd verbruik van fossiele brandstoffen.

Bron: Hoogheemraadschap van Delfland

-0-

Kort nieuws

Weer een schone duiker

Nadat alle sloten waren gebaggerd, moest alleen nog dat duikertje tegenover het Reigerspad worden doorgespoten. Maar de schuif zat op slot en niemand wist wie de sleutel had. Inmiddels is "toen niemand het zag" de duiker weer prachtig schoon gemaakt en voorzien van een nieuw slot. Wie de sleutel heeft.....? Weer geen idee!

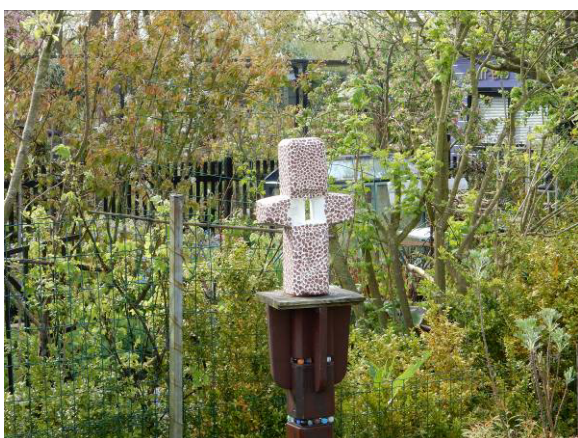
Ongenode gasten

Onlangs werden we geconfronteerd met ongenode gasten op ons tuincomplex.

De plek(ken) waar deze vernielende figuren wellicht zijn binnengekomen zijn in beeld. Onzichtbare, maar ook zichtbare maatregelen zijn getroffen om het binnendringen moeilijker te maken. Achterop het complex hebben vrijwilligers onder andere nieuwe (grotere) hekwerken geplaatst.

Kunst op het complex

De wandelaars op ons tuincomplex zullen het niet zijn ontgaan. Op tuin 62 is weer een leuk kunstwerk gesignaleerd.

De basis wordt gevormd door een enorme houten blokschaaf.

Creatief, of niet soms?

Gezondheid

Met belangstelling de blog van Evelien Lems gelezen op pag. 18?

Bezoek dan ook eens de website van Evelien: www.pureliving.nl

Onbalans in de natuur

Het is momenteel slecht gesteld met de eenden op ons tuincomplex. Teveel mannetjes, te weinig vrouwtjes en bijna geen jonge eendjes. Zelfs de eieren uit de eendenfuik verdwijnen. De schuldigen? Een paar enorme kraaien (formaat kat) hebben zich genesteld in de hoge bomen bij het spoor en zijn constant, niets ontziend, op zoek naar eten voor hun jongen. Ja, ook die moeten eten, maar toch.....

Creatief Natuurlijk Tuinieren

Altijd handig als er binnen het team van Natuurlijk Tuinieren handige en creatieve leden aan het werk zijn.

Jeu de Boules

Van de eerste lekkere zonnige dagen hebben we al volop kunnen genieten.

Heerlijk om dan even op onze Jeu de Boulesbaan te vertoeven.

De eerste spelers zijn al gesignaleerd. Wie volgt?

Nou dat duurde niet lang. Op zaterdag 20 mei werd bij ons een Jeu de Boules introductiecursus georganiseerd. In de volgende uitgave van Plantaardig hier meer over.

Kwade opzet of hulp?

Op het eerste gezicht leek het er even op dat het ene lid het andere lid in het water wilde duwen.

Maar gelukkig was hier sprake van echt teamwerk bij het plaatsen van een boomstam voor eenden tijdens één van de Natuurlijk Tuinieren dinsdagochtenden.

ευχαριστίες Periklis και Ed!

Wisselingen bij het waterschap

Pieter Janssen wordt de nieuwe secretaris-directeur van het Hoogheemraadschap van Delfland. Hij treedt op 17 augustus in dienst en neemt dan het stokje over van Paul van den Wijngaart, die met pensioen gaat.

-0-

Oproep

**Heeft iemand toevallig nog een
bureaustoel over voor in het
kantoortje?**

Oproep

Werkbeurtenrooster 2017

- Versie mei 2017 -

Wie? Kraaijenpad 1 Kraaijenpad 11 Kraaijenpad 18 Kraaijenpad 25 Reigerspad 36 Mezenpad 56 Mezenpad 67 Wanneer? 18 maart 2017 6 mei 2017 17 juni 2017 2 september 2017 14 oktober 2017 Bij wie? Ploeg 1 Rob van der Vlis Tel. 06-15604396 E-mail: info@vtvmariahoeve.nl	Wie? Kraaijenpad 2 Kraaijenpad 19 Kraaijenpad 26 Reigerspad 40 Mezenpad 58 Mezenpad 70 Kandidaat lid (DT) Wanneer? 25 maart 2017 13 mei 2017 24 juni 2017 9 september 2017 28 oktober 2017 Bij wie? Ploeg 2 Udo Teunis Tel. 06-42165358 E-mail: info@vtvmariahoeve.nl	Wie? Kraaijenpad 4 Kraaijenpad 14 Kraaijenpad 20 Reigerspad 28 Reigerspad 38 Mezenpad 59 Mezenpad 71 Wanneer? 1 april 2017 20 mei 2017 8 juli 2017 16 september 2017 4 november 2017 Bij wie? Ploeg 3 Pascal Schuit Tel. 06-31687827 E-mail: info@vtvmariahoeve.nl
Wie? Kraaijenpad 5 Kraaijenpad 15 Reigerspad 30 Reigerspad 34 Reigerspad 37 Mezenpad 60 Ooievaarspad 79 Kandidaat lid (SS) Wanneer? 8 april 2017 27 mei 2017 22 juli 2017 23 september 2017 11 november 2017 Bij wie? Ploeg 4 Rob van der Vlis Tel. 06-15604396 E-mail: info@vtvmariahoeve.nl	Wie? Kraaijenpad 7 Kraaijenpad 16 Kraaijenpad 22 Reigerspad 33 Reigerspad 46 Mezenpad 63 Ooievaarspad 82 Wanneer? 15 april 2017 3 juni 2017 5 augustus 2017 30 september 2017 18 november 2017 Bij wie? Ploeg 5 Udo Teunis Tel. 06-42165358 E-mail: info@vtvmariahoeve.nl	Wie? Kraaijenpad 10 Kraaijenpad 17 Kraaijenpad 21 Kraaijenpad 23 Mezenpad 53 Mezenpad 66 Wanneer? 29 april 2017 10 juni 2017 19 augustus 2017 7 oktober 2017 25 november 2017 Bij wie? Ploeg 6 Rajesh Ramcharan Tel. 06-20386338 E-mail: info@vtvmariahoeve.nl

We verzamelen om 09.55 uur bij het werkhok.

Aanvang werkbeurten is om 10.00 uur. Einde werkbeurten is 12.00 uur. Na afloop koffie/thee drinken en aftekenen van het werkboek.

Gaarne uiterlijk de vrijdag voorafgaande aan de werkbeurt bij voorkeur per e-mail afmelden via info@vtvmariahoeve.nl of anders telefonisch bij uw ploegleider.

Indien u zonder bericht afwezig bent op uw werkbeurt, zullen wij u € 25,00 administratiekosten in rekening brengen en wordt er een inhaaldatum afgesproken.

Inleveren kopij voor Plantaardig

<u>Uitgave:</u>	<u>Inleveren kopij:</u>	<u>Streefdatum publicatie:</u>
Herfstnummer (september - november)	Uiterlijk 15 augustus	1e week september
Winternummer (december-februari)	Uiterlijk 15 november	1e week december
Lentenummer (maart - mei)	Uiterlijk 15 februari	1e week maart
Zomernummer (juni - augustus)	Uiterlijk 15 mei	1e week juni

DONATEUR WORDEN?

Ja, ik ondersteun Volkstuindersvereniging Mariahoeve en ik ontvang 4 maal per jaar het verenigingsblad "Plantaardig" en ben van harte welkom bij de verenigingsactiviteiten.

Naam dhr/mevr

Straat

Postcode.....woonplaats.....

E-mailadres..... tel.nr.

Ik ondersteun de vereniging met €.....per jaar (minimaal € 12,50).

Handtekening.....

U kunt dit formulier opsturen naar VTV Mariahoeve, Postbus 91411, 2509 EA Den Haag of persoonlijk afgeven en uw bijdrage, onder vermelding van donateur, overmaken op NL05INGB0005004839.

Met Life & Garden
geeft u kleur aan uw leven,
binnen en buiten

genieten met groen

Veursestraatweg 292 D,
LEIDSCHENDAM,
T 070 - 3203300
www.lifeandgarden.com

life&garden

van Ginderen bv
Gecertificeerd Elektrotechnisch Installatie- en Beveiligingsbedrijf

Al sinds 1970 hét bedrijf voor Den Haag en omstreken voor al uw problemen en vragen rondom [elektrotechniek](#), [inbraakbeveiliging](#), [telefoon](#), [data / netwerk](#), [brandmeldinstallaties](#), [camera installaties](#), [intercom](#), [videofoon](#), parkeer- en toegangssystemen en aanverwante zaken.

Natuurlijk hebben we ook een [24 uurs storingsdienst](#).
Zichtenburglaan 1A 2544EA Den Haag 070-3661800
www.ginderen.nl

Zeg je **gas**, zeg je **Braber**

Braber Gassen is uw specialist in de regio Den Haag op het gebied van gasflessen met propaan of butaan, industriële gassen, kachels op propaan of petroleum, wokbranders, las- en snijapparatuur en propaangereedschappen.

Lekstraat 164
2515 VZ Den Haag
070 - 394 88 55
info@braber.nl www.braber.nl

Tuinhuisjesverzekering bij Zicht

Uw tuinhuisje veilig achterlaten.

Een tuinhuisje is heerlijk om onbezorgd in te verblijven. Toch is het niet te voorkomen dat u uw huisje onbeheerd achterlaat. Zorg daarom voor een goede verzekering waarmee u bijvoorbeeld ook uw inboedel tegen diefstal verzekert.

Verzekeren bij Zicht

**** Advies over al uw schadeverzekeringen ** Deskundige medewerkers die u graag helpen ** U kunt kiezen uit: u doet het zelf of wij doen het voor u ** Onze opzegservice maakt overstappen naar **Zicht** heel makkelijk**

Bij schade is één telefoontje naar onze schadeafdeling voldoende. Wij helpen u zo snel en prettig mogelijk en streven ernaar om uw schade in één telefoontje af te handelen.

Onze medewerkers zijn bereikbaar op maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur onder 0297-234444

Verenigingswinkel vtv Mariahoeve

Lekker makkelijk: tuinbenodigdheden op je eigen tuincomplex!

netten
stokken
propaangas
zakken aarde
tuingereedschappen
milieuvriendelijke bestrijdingsmiddelen
en nog veel meer

Volkstuindersvereniging "Mariahoeve"

dankt onderstaande partijen voor hun geweldige steun !

Den Haag

Ruimte voor adressticker